

Plenum

Tisdag 2.12.2025 kl. 14.00—21.23

10. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning som kompletterar EU:s förordning om artificiell intelligens

Regeringens proposition RP 46/2025 rd

Utskottets betänkande EkUB 18/2025 rd

Första behandlingen

Andre vice talman Tarja Filatov: Ärende 10 på dagordningen presenteras för första behandling. Till grund för behandlingen ligger ekonomiutskottets betänkande EkUB 18/2025 rd. Nu ska riksdagen besluta om innehållet i lagförslagen.

Den allmänna debatten börjar. — Ledamot Hänninen, varsågod.

Debatt

17.18 **Juha Hänninen kok:** Arvoisa puhemies! Tekoäly on tullut jäädäkseen. Se auttaa meitä kirjoittamaan, laskemaan, kääntämään, suunnittelemaan, arvioimaan, ja tekee sen usein nopeammin ja tehokkaammin kuin ihminen. Samalla sen käyttö tuo mukanaan kysymyksiä, joihin lainsäätäjän on vastattava ajoissa. Siksi on hyvä, että hallitus tuo eduskuntaan esityksen, jolla säädetään tekoälyn käytöstä ja valvonnasta Suomessa osana EU:n yhteistä asetusta.

Arvoisa puhemies! Tämän esityksen taustalla on Euroopan unionin tekoälyasetus, joka tuli voimaan viime vuonna. Sen tarkoituksena on suojella ihmisten terveyttä, turvallisuutta ja perusoikeuksia. Asetus kieltää haitallisimmat tekoälyn käyttötavat, kuten järjestelmät, jotka voisivat seurata, manipuloida tai syrjiä ihmistä. Lisäksi niin sanotuille korkean riskin järjestelmille, esimerkiksi viranomaistoiminnassa tai turvallisuudessa käytettävälle tekoälylle, asetetaan tiukemmat vaatimukset. On meidän tehtävämme varmistaa, että nämä säännöt toimivat myös Suomessa.

Arvoisa puhemies! Suomessa valvonta on hajautettu eri viranomaisten kesken. Traficom toimii koordinoivana viranomaisena, mutta kukin toimialaviranomainen, kuten poliisi, Tulli tai Rajavartiolaitos, vastaa omasta alastaan. Tämä on järkevä ratkaisu siksi, että tekoäly ei ole yksi asia, vaan sillä on erilaisia käyttötarkoituksia aina terveydenhuollosta rikostutkintaan ja rajavalvontaan. Siksi on tärkeää, että myös toimialaviranomaisia koskeviin lakeihin lisätään säännökset, joiden avulla viranomaiset voivat käyttää sallittuja tekoälyratkaisuja esimerkiksi rikosten ennaltaehkäisyyn tai riskien arviointiin. Yhtä tärkeää on, että tekoälyn käyttöä valvotaan ja sen rajat ovat selvät.

Arvoisa puhemies! Kun tekoälyä käytetään viranomaistyössä, se pitää tehdä avoimesti ja vastuullisesti. Tämän lain tarkoitus on auttaa rakentamaan luottamusta. Kyse ei ole tekoälyn vastustamisesta vaan laista, joka mahdollistaa tekoälyn käytön yhteiskuntamme eh-

Punkt i protokollet PR 119/2025 rd

doilla ja meille sopivalla tavalla. Tekoälyn hyötyjä ei saavuteta, jos sen käyttö tuntuu kansalaisista epävarmalta tai pelottavalta.

Arvoisa puhemies! Tämä esitys on osa sitä työtä, jolla rakennamme turvallista ja toimivaa digitalisaatiota. Se ei rajoita innovaatioita vaan ohjaa ne vastuulliseen suuntaan. Me tarvitsemme tekoälyä, mutta vielä enemmän tarvitsemme selkeitä sääntöjä, jotka suojaavat niin yksilöä kuin yhteiskuntaamme. — Kiitos, arvoisa puhemies.

Toinen varapuhemies Tarja Filatov: Edustaja Strandman.

17.22 **Jaana Strandman ps:** Arvoisa rouva puhemies! EU:n tekoälyasetus on ensimmäinen laatuaan maailmassa, ja sen tavoitteena on varmistaa, että tekoälyä käytetään turvallisesti ja perusoikeuksia kunnioittaen.

Asetus luokittelee järjestelmät riskin mukaan. Korkean riskin sovellukset, esimerkiksi terveydenhuollossa, edellyttävät tiukkaa valvontaa ja dokumentointia. Suomessa asetus on suoraan sovellettavaa oikeutta, mutta tarvitsemme myös kansallisia täydennyksiä: viranomaiset, seuraamusmaksut ja innovaatioita tukevat testiympäristöt.

Hallituksen esitys on annettu, ja meidän on varmistettava, että lainsäädäntö valmistuu ajoissa ja että valvonta toimii ja on vastuullista. Tämä ei ole pelkkä rajoitus, vaan tällä on myös mahdollisuuksia monin tavoin. Selkeät pelisäännöt lisäävät luottamusta ja tukevat suomalaisia innovaatioita. Näin Suomi voi olla tekoälyn vastuullisen kehityksen edelläkävijä Euroopassa. — Kiitos.

Riksdagen avslutade den allmänna debatten.

Riksdagen godkände innehållet i lagförslag 1—5 i proposition RP 46/2025 rd enligt betänkandet. Första behandlingen av lagförslagen avslutades.